

NOTAT22. januar 2021
Sag 2020-15127**Bilag 2.2. Virksomhedernes udfordringer og porteføljeoverblik**

Dette notat giver et overblik over de økonomiske rammer, den nuværende portefølje af decentrale erhvervsfremmeprojekter og potentielle udmøntninger under kvalificeret arbejdskraft og social inklusion,

Virksomhedernes udfordringer

Adgang til kvalificeret arbejdskraft er en central forudsætning for virksomhedernes konkurrenceevne og vækst. Virksomheder i hele landet oplever udfordringer med at rekruttere den ønskede arbejdskraft, om end der er lokale og regionale forskelle fra branche til branche og fra virksomhed til virksomhed.

Manglen på arbejdskraft dokumenteres bl.a. via antallet af forgæves rekrutteringer. I marts 2020 udgjorde andelen af forgæves rekrutteringer 20 pct. af virksomheders samlede rekrutteringer, mens dette tal i september 2020 var 17 pct. Det afspejler en aftagende, men fortsat tilstedeværende udfordring på arbejdsmarkedet.¹ Hvis der ses på arbejdsmarkedsprognoser i et lidt længere perspektiv, skønnes det fx i en analyse fra Arbejderbevægelses Erhvervsråd fra marts 2016, at der i 2025 vil mangle ca. 72.000 personer med en erhvervsuddannelse, 25.000 personer med en kort videregående uddannelse og 40.000 med en mellemlang videregående uddannelse. Samtidig skønnes det, at vil der være overskud på 65.000 ufaglærte, 45.000 med en gymnasieuddannelse, og i alt 25.000 med en universitetsbachelor eller lang videregående uddannelse.²

Manglen på faglærte skyldes bl.a. de unges søgemønstre. I starten af 00'erne valgte hver tredje ung en erhvervsuddannelse, mens det i dag kun er hver femte ung, der vælger en erhvervsuddannelse direkte fra folkeskolen. Ifølge Danske Erhvervsskoler forværres situationen af, at de 18-25-årige tidligere søgte ind på erhvervsskolerne, men også blandt denne gruppe har der været en væsentligt faldende søgning til erhvervsskolerne.

Samtidig med, at de unges søgemønster skaber udfordringer for virksomhederne, benytter færre og færre voksne sig af de offentligt regulerede voksen- og efteruddannelseskurser. Der har således været et fald i antallet af voksen- og

ERHVERVSSTYRELSENVejlsovej 29
8600 SilkeborgTlf. 35 29 17 00
CVR-nr 10 15 08 17
E-post deb@erst.dk
www.erst.dk**ERHVERVS MINISTERIET**

---

¹ Kilde: STAR, september 2020

² Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, marts 2016. Fremskrivningen er lavet på baggrund af fremskrivninger af arbejdsstyrkens uddannelsesniveau sammenholdt med fremskrivninger af efterspørgslen og dermed økonomien i 2016.

efteruddannelseskurser på 18 pct. i perioden 2011-2019³, mens færre virksomheder i perioden 2010-2015 videre- og efteruddannede deres ansatte.⁴ I 2010 var det 91 pct. af virksomhederne, som videre- eller efteruddannede sine ansatte, mens det tal faldt til 87 pct. i 2015.

Økonomisk ramme

Ved beslutning om indsatser skal der foruden relevans i forhold til virksomhedernes efterspørgsel mv. tages højde for størrelsesordenen af tilgængelige erhvervsfremmemidler, rammerne for de tilbageværende strukturfondsmidler i indeværende programperiode og den eksisterende portefølje.

Det forventes, at der løbende vil komme tilbageløbsmidler fra igangværende projekter, der ikke kan forbruge deres fulde tilsagn. Disse midler vil løbende skulle udmøntes som tillægsbevillinger.

Bestyrelsen har tidligere truffet beslutninger om at prioritere midler til kvalificeret arbejdskraft og social inklusion, som rækker ind i 2021. I udmøntningsplanen for 2021 er der således forhåndsreserveret 97 mio. kr. til kvalificeret arbejdskraft og social inklusion. Disse er fordelt på tre indsatser; 48 mio. kr. til social inklusion (behandles på indeværende møde), op til 39 mio. kr. til Brexit (en del heraf behandles på indeværende møde), samt 10 mio. kr. til Euroskills.

Portefølje igansat af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse har sammenlagt udmøntet 318 mio. kr. til kvalificeret arbejdskraft og social inklusion i 2019-2020. Midlerne er fordelt på en lang række projekter. Fokus i projekterne har været:

Tabel 1: Porteføljeoverblik

Porteføljeoverblik	
Formål	Aktiviteter
Uddannelse	Fokus på at få flere til at søge erhvervsuddannelser (56,1 mio.kr.)
Kompetenceløft	Indsats for at sikre formelt kompetenceløft (39,9 mio.kr.)
Tiltrækning af udenlandsk arbejdskraft	Fokus på tiltrækning og fastholdelse i hele landet samt markedsføring af Greater Copenhagen (61,1 mio. kr.)
Social inklusion	Fokus på at få flere udsatte unge i gang med en ungdomsuddannelse (35,9 mio.kr.)
Efteruddannelse	Indsats for at sikre kompetenceløft via efteruddannelse af ledere og/eller ansatte i virksomheder, herunder bidrage til virksomhedernes omstilling grundet COVID-19 (68 mio.kr.)

³ Danmarks Statistik 2020

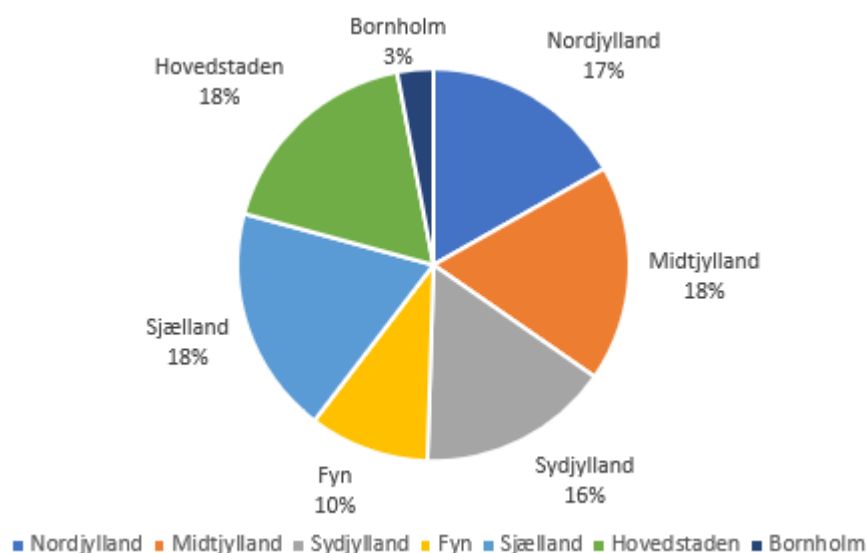
⁴ Danmarks Statistik 2019

Samlet nuværende portefølje

Den nuværende samlede projektportefølje inden for kvalificeret arbejdskraft og social inklusion omfatter – ud over ovenstående projekter – projekter, som er overtaget fra regionerne. Disse er finansieret af EU-strukturfondsmidler og de regionale erhvervsudviklingsmidler, som regionerne havde.

Figur 1 viser den geografiske fordeling af alle projekter, der har fået midler i programperioden under det tværgående område kvalificeret arbejdskraft. I alt er der givet tilsagn for 1.239 mio. kr. i perioden 2014-2020. Det ses, at midlerne er fordelt på erhvervshus-geografier med Sjælland, Hovedstaden og Midtjylland, som største modtagere af tilsagn målt i kroner.

Figur 1: Regional fordeling af midler til kvalificeret arbejdskraft og social inklusion

Blandt de største operatører er erhvervsskoler, erhvervshuse, kommuner og interesseorganisationer fordelt over hele landet.

Potentielle udmøntninger inden for kvalificeret arbejdskraft

Udover de knap 100 mio. kr., der er forhåndsreserveret til de tidligere besluttede indsatser, forventes det, at der løbende vil komme tilbageløbsmidler fra igangværende projekter, der ikke kan forbruge deres fulde tilsagn. Disse midler vil løbende skulle udmøntes som tillægsbevillinger. Ligesom ved ordinære ansøgningsrunder gælder det, at Sjælland er en overgangsregion, hvilket medfører, at der er afsat midler særskilt til Sjælland. Dette betyder, at tilbageløbsmidler fra igangværende projekter på Sjælland skal udmøntes i Region Sjælland. Når der er klarhed over rammerne for den kommende periodes strukturfondsmidler, kan bestyrelsen træffe beslutning om, hvilke udmøntninger målrettet kvalificeret arbejdskraft og social inklusion, som bestyrelsen finder det hensigtsmæssigt at iværksætte.